

opusdei.org

Komentář k evangeliu: „Příteli, pojd' blíž!“

Evangelium a komentář k 22. neděli v mezidobí (cyklus C).
„Každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se ponižuje, bude povýšen.“ Ježíš je ten, kdo se skutečně postavil na poslední místo, do služby ostatním a velkorysé obětavosti až k ukřižování.

30.08.2025

Evangelium (Lk 14,1.7-14)

Když (Ježíš) přišel v sobotu do domu jednoho z předních farizeů, aby tam pojedl, dávali si na něj pozor. On si všiml, jak si hosté vybírají přední místa. Řekl jim tedy toto poučení: „Až budeš od někoho pozván na svatební hostinu, nesedej si na přední místo. Mohl by být od něho pozván někdo vzácnější než ty, a ten, kdo pozval tebe i jeho, by přišel a řekl ti: 'Uvolni mu místo!' Tu bys musel s hanbou zaujmout poslední místo. Ale když budeš pozván, jdi si sednout na poslední místo, takže až přijde ten, který tě pozval, řekne ti: 'Příteli, pojď si sednout dopředu!' To ti bude ke cti u všech, kteří budou s tebou u stolu. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se ponižuje, bude povýšen.“ Svému hostiteli pak řekl: „Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ani bratry, ani příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a

slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“

Komentář

Během svého veřejného působení Ježíš často přijímal pozvání od různých lidí, aby povečeřel u nich doma, a to i od těch, kteří byli v tehdejší společnosti považováni za lidi s nepříliš spravedlivým životem. Ježíšův vstřícný postoj byl takový, že ho někteří pokrytci obviňovali, že je "žrout a opilec, přítel celníků a hříšníků!" (Lk 7,34). Při této příležitosti je Ježíš přijat v domě jednoho z nejvýznamnějších farizeů a svatý Lukáš zdůrazňuje, že ho mnozí pozorovali. Ježíš však má hlubokou touhu zachránit všechny, navzdory tlachání veřejného mínění. Jak říká svatý Cyril, "i když znal zlobu farizeů, Pán přijal jejich

pozvání, aby přítomným pomohl svým slovem a zázraky".

Když Ježíš pozoruje, jak farizeové hledají první místa, navrhuje podobenství, které se odehrává na svatební hostině. Povrchnímu uchu se zdá, že jde o prostou lidskou radu společenské etikety, jak udělat na druhé dobrý dojem. Příklad však nese o mnoho víc přesahující poselství o ctnosti pokory, která zůstává zhuštěna v paradoxním výroku: "Kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen".

Církevní tradice vždy hodně trvala na tom, že ctnost pokory, o níž Ježíš mluví v domě farizeje, hraje zásadní roli. Mnozí církevní otcové souhlasí s definicí této ctnosti, kterou uvádí svatý Řehoř: "Matka a učitelka všech ctností". Ježíš dává farizeovi jasně najevo, že není snadné přijmout správné chování, které musíme podle

pravdy o sobě samých přijmout při každé příležitosti. Je snadné uvěřit, že jsme důležitější, než ve skutečnosti jsme. Ježíš proto navrhuje, aby se člověk vždy považoval za menšího, než by chtěl být; "postavil se na poslední místo".

A Ježíš je skutečně ten, kdo se dokázal postavit na poslední místo a byl pak povýšen. Jak vysvětluje Benedikt XVI., "toto podobenství nás v hlubším smyslu nutí přemýšlet také o postavení člověka ve vztahu k Bohu. "Poslední místo" může ve skutečnosti představovat stav lidstva degradovaného hříchem, stav, z něhož ho může pozvednout pouze vtělení Jednorozeného Syna. Proto sám Kristus "přijal poslední místo na světě - kříž - a právě touto radikální pokorou nás vykoupil a neustále nám pomáhá" (Enc. Deus caritas est, 35). Ježíš je skutečně tím, kdo se postavil na poslední místo, na místo služby druhým, velkorysého darování až na

kříž. Za to byl pak vyzdvižen po Otcově pravici. Svým způsobem to byl sám Ježíš, kdo v dnešním podobenství slyšel onu větu: "Příteli, pojď dopředu!".

Ctnost pokory je tedy nezbytnou podmínkou toho, aby nás Bůh pozvedl, protože "právě s krokem pokory se vystupuje do nebe", komentuje tento úryvek svatý Augustin.

Nakonec Ježíš navrhuje farizeovi, aby žil láskou k druhým, což je vždy projevem pokory. Proto Mistr povzbuzuje svého hostitele, aby na hostinu pozval ty, které by každý postavil na poslední místo, a ne na první, "chudé, mrzáky, chromé a slepé", kteří nemají možnost oplácet. Toto velkorysé chování, které umí dát důležitost a hodnotu pokorným, je odměněno a vyzdviženo Bohem, který, jak říká Ježíš, dá "odměnu při vzkříšení spravedlivých". Protože, jak

vysvětluje svatý Jan Zlatoústý,
"pozveš-li chudé, budeš mít Boha,
který na nic nezapomíná, za svého
dlužníka". A pak i my uslyšíme
pozvání hostitele: "Příteli, pojd' dál!".

Pablo M. Edo

Pablo M. Edo

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
komentar-k-evangeliu-priteli-pojd-bliz/](https://opusdei.org/cs-cz/article/komentar-k-evangeliu-priteli-pojd-bliz/)
(03.04.2026)